

Advokat Radomir Kojić izjavio je u Danu uživo da Evropski sud razmatra predstavke koje su uputili penzioneri iz Srbije u vezi smanjivanja penzija iz 2014. godine, i ističe da je taj proces u toku, a da je jedno od glavnih pitanja koje se postavlja da li su tada srpski penzioneri podneli preveliki teret finansijske konsolidacije.

„Evropski sud je spojio 11 predstavki koje su podnete tokom 2015. godine i jednu iz 2020. godine. Nekoliko osoba je podnelo predstavke, ali je Sud smatrao da treba da odluči jednom odlukom o svemu tome. Suština je da je sud postavio pitanje usklađenosti Zakona o privremenom uređenju penzija iz 2014. godine sa zahtevima Evropske konvencije. Sud je imao u vidu da je domaći Ustavni sud odbacio inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti tog zakona, i čini se da Evropski sud nije bio zadovoljan obrazloženjem Ustavnog suda“, navodi Kojić.

Prema njegovim rečima, Evropski sud je hteo da ispita kriterijume i da utvrdi da li je došlo do povrede prava takvim zakonom.

„Sud je svih 11 predstavki sumirao praktično u četiri tačke. Prvo, samo smanjenje penzija dovodi do povrede prava na uživanje svojine, drugo, da je sam zakon o smanjenju penzija bio suprotan Ustavu Srbije, kao i suprotan drugim zakonima naše zemlje, treće, da sam zakon u tekstu on nije bio oročen i poslednja pritužba se ticala da podnosioci smatraju da je on po svojoj prirodi arbitraran“, objašnjava Kojić.

On dodaje da je jedno od pitanja koje sud postavlja Republici Srbiji je da li su penzioneri snosili suviše veliki teret te fiskalne konsolidacije. Takođe, Sud traži od Republike Srbije da se dostavi kolike su zaista uštede ostvarene na taj način.

„Nikada nisam uspeo da nađem kolike su te uštede u brojevima, i da li su se te uštede mogle da se ostvare na neki drugi način? To je ono što se Sud pita, da li su penzioneri snosili suviše veliki teret fiskalne konsolidacije“, naveo je on.

„Kada bi sud usvojio tu predstavku, očekujem da bi Republika Srbija morala da preduzme određene generalne mere, koje bi se ticale i drugih penzionera. Ukoliko Evropski sud utvrdi da je došlo do povrede prava, on će podnosiocima dosuditi određenu nematerijalnu štetu. O materijalnoj šteti nemamo dovoljno elemenata da raspravljamo o tome“, kaže on.

Kako navodi, ukoliko bi se dosudila nematerijalna šteta, onda bi Komitet ministara zahtevao da Srbija preduzme mere kojim bi kompenzovala i ostale penzionere.

„Imali smo primere u prošlosti gde su se dejstvo mera sa individualnog proširilo na sve slične slučajeve“, podseća on i dodaje da je rano u ovoj fazi postupka pričati o materijalnim nadoknadama za sve penzionere.

„Ono što je važno je da ćemo mi konačno od Evropskog suda dobiti odgovor da li su tim zakonom povređena prava koja su jemčena Evropskom konverncijom. Nikada nema pravila koliko treba da se čeka sa odlukom Suda, ali u jednom sličnom slučaju su bugarski penzioneri čekali oko pet godina. Ja se nadam da će ovo sud rešiti u naredne dve godine“, zaključio je Kojić.